

UČNI NAČRT PREDMETA/COURSE SYLLABUS

Predmet:	EKSPERIMENTALNA MEHANIKA
Course title:	ADVANCED EXPERIMENTAL MECHANICS

Študijski programi in stopnja	Študijska smer	Letnik	Semestri
Strojništvo, tretja stopnja, doktorski	Konstrukcijsko mehanske inženirske znanosti (smer)		Celoletni

Univerzitetna koda predmeta/University course code:

Predavanja	Seminar	Vaje	Klinične vaje	Druge oblike študija	Samostojno delo	ECTS
90					160	10

Nosilec predmeta/Lecturer:

Izvajalci predavanj:	Janko Slavič
Izvajalci seminarjev:	
Izvajalci vaj:	
Izvajalci kliničnih vaj:	
Izvajalci drugih oblik:	
Izvajalci praktičnega usposabljanja:	

Vrsta predmeta/Course type:

Jeziki/Languages:	Predavanja/Lectures:	Slovenščina, Angleščina
	Vaje/Tutorial:	Slovenščina, Angleščina

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:	Prerequisites:
Veljajo splošni pogoji za doktorski študij.	General prerequisites for the third level studies.

Vsebina:

Za vsakega kandidata posebej se določi prioriteta poglavja za laboratorijsko delo.
Karakterizacija statičnih lastnosti materialov: natezni, tlačni in upogibni preizkusi, merjenje trdote. Vpliv hitrosti obremenjevanja. Načini merjenja deformacije. Bauschingerjev efekt utrjevanja. Lezenje, relaksacija, retardacija. Posebnosti pri anizotropnih materialih (kompoziti, delno kristalni materiali, blendi) ter mikrometrskih in submikrometrskih vlaknih.
Karakterizacija dinamičnih lastnosti materialov: hitri natezni preizkusi, vpliv hitrosti obremenjevanja. Udarni preizkusi. Ciklični preizkusi. Obremenjevanje s konstantno frekvenco, resonančni preizkusi, merjenje histereze, naključno obremenjevanje. Posebnosti pri polimernih in kompozitih ter mikrometrskih in submikrometrskih vlaknih.
Termalna analiza materialov: termogravimetrija. Diferencialne termalne analize (DTA, DCS).

Content (Syllabus outline):

For single student the priority list of topics for laboratory work.
Characterization of material static properties: tension, compression and bending test, material hardness measurements. Load velocity influence on measurements. Procedures for strain measurements. Bausching fatigue effect. Creeping, relaxation and retardation. Specialty of anisotropic materials (composites, partially crystallized materials and blends) and micro mechanical and nano fibers.
Characterization of dynamical material properties: high velocity tension test, load velocity influence. Mechanical stroke tests. Cycling force tests. Cycling test with constant frequency, resonance tests, measurement of deformation hysteresis, coincidental loading. Specialty in measurements of polymers, composites and micro mechanical and nano fibers.
Thermal analysis of materials, termogravimetry.

<p>Termomehanske analize (TMA, DMA). Analiza ravninskega napetostno – deformacijskega stanja: teoretične osnove. Uporovni merilni lističi. Metode premazov (krhki in fotoelastični premazi). Osnove optičnih metod. Fotoelastičnost. Moire-jeva metoda. Laserska interferometrija. Speckle metoda. Posebnosti pri časovno odvisnih materialih in kompozitih. Dinamična analiza strojev in konstrukcij: merjenje pospeškov, hitrosti in pomikov. Analiza vibracijskega stanja strojev in konstrukcij. Uporaba viskoelastičnih materialov za dušenje vibracij in hrupa. Pasivna in aktivna izolacija. Utrujanje materialov. Eksperimentalna modalna analiza: teoretične osnove. Izbira senzorjev in merilnih mest. Mehanski odziv, električni odziv. Kalibracija. Interpretacija rezultatov. Ekspertni sistemi: linearni sistem (prenosne funkcije). Formiranje baze informacij in logičnega algoritma. Večkanalno računalniško vodeno merjenje v Windows okolju (Visual Basic, Visual C, LabView). Metode meritev vpliva geometrijskih parametrov na pojav koncentracije napetosti. Eksperimentalne metode določanja razvejišč nestabilnega stanja in preskok sistema, ki se pojavi v enoosnih, ravninskih konstrukcijskih elementih in konstrukcijskih lupinah.</p>	<p>Differential thermal analysis (DTA,DCS), thermo mechanical analysis. (TMA, DMA). Analysis of plain stress-strain: theoretical approach. Strain-gages for strain measurements. Special fragile and photo-elastic coating. Basics of optical methods in mechanical properties measurements. Speckle methods and laser interferometry. Specialty in measurements of time dependent materials and composites. Dynamical analysis of machines and construction: acceleration, velocity and movement measurements. Analysis of machines and constructions vibrational state. Usage of visco-elastic materials for vibrations and noise damping. Passive and active isolation. Fatigue of material. Experimental modal analysis: basic theory. Appropriate sensor and measuring location selection Mechanical and electrical response. Calibration. Results interpretation. Expert systems: linear system (transfer function). Data base and logical algorithm forming. Multi-channel computer added measurements (CAM) in Windows® operating system (Visual Basic, Visual C, LabView). Methods for measurements geometrical parameter influence on stress peak. Experimental methods for unstable branching state determination and system hopping in line, plane, and shell constructions.</p>
--	--

Temeljna literatura in viri/Readings:

- [1] Cloud, G.L.: Optical methods of engineering analysis.- New York; Cambridge: Cambridge University Press, 1998
[2] KNAUSS, W. G., EMRI, I., LU, H., Mechanics of polymers : viscoelasticity. V: SHARPE, W. N. (ur.). Handbook of experimental solid mechanics. New York: Springer, cop. 2008, str. 49-95.
[3] Dally, J.W., Riley, W.F.: Experimental stress analysis.- 3rd ed.- New York [etc.]: McGraw-Hill, cop. 1991
[4] Cheremisinoff, N.P.: Product design and testing of polymeric materials.- New York; Basel: Marcel Dekker, 1990
[5] Whitney, J.M., Daniel, I.M., Pipes, R.B.: Experimental mechanics od fiber reinforced composite materials, Society for Experimental mechanics, 1980
[6] Thermal characterization of polymeric materials / edited by Edith A Turi.- 2nd ed.- San Diego [etc.]: Academic Press, 1997.- 2 zv.
[7] Nashif, A.D., Jones, D.I.G., Henderson, J.P.: Vibration damping.- New York [etc.]: John Wiley & Sons, 1985
[8] Grabec, I., Sachse, W.: Synergetics of measurement, prediction and control.- Berlin: Heidelberg; New York: Springer Verlag, 1997

Cilji in kompetence:

Cilji:

Študentu prikazati vlogo in pomen eksperimentalnih metod v mehaniki ter njihovo veljavo kot neodvisno metodo pri potrditvi rezultatov teoretičnih izračunov v mehaniki.

Kompetence:

Študent osvoji znanja iz področja merjenja mehanskih veličin kot so: deformacije, pomiki, upogibov, pospeškov, sile napetosti, temperatura. Kandidat osvoji znanja potrebna za izbiro in namestitvev ustreznih merilnikov ter izdelavo merilne verige. Se nauči pravilne obdelave rezultatov meritev ter uporabe računalniško podprtih sistemov za zajem podatkov.

Objectives and competences:

Goals:

The principal goal is to present significance and application of advanced experimental methods in mechanics as independent method for theoretical mechanics results verification.

Competences:

The student acquires knowledge from field of measurements of mechanical values as: strain, displacement, bending displacement, acceleration, force, stress, temperature. Student learn to select and locate properly sensor devices and to establish measuring system. Student learn proper measurement results data management and usage of computer added measuring systems (CAM) for measured data acquisition.

Predvideni študijski rezultati:

Študent osvoji znanja iz področja merjenja mehanskih

Intended learning outcomes:

The student acquires knowledge from field of

<p>veličin kot so: deformacije, pomiki, upogibov, pospeškov, sile napetosti, temperatura. Kandidat osvoji znanja potrebna za izbiro in namestitvev ustreznih merilnikov ter izdelavo merilne verige. Se nauči pravilne obdelave rezultatov meritev ter uporabe računalniško podprtih sistemov za zajem podatkov.</p>	<p>measurements of mechanical values as: strain, displacement, bending displacement, acceleration, force, stress, temperature. Student learn to select and locate properly sensor devices and to establish measuring system. Student learn proper measurement results data management and usage of computer added measuring systems (CAM) for measured data acquisition.</p>
--	--

<p>Metode poučevanja in učenja: Predavanja, laboratorijske vaje, seminarsko delo, e-izobraževanje, konzultacije. Seminarsko delo v čim večji meri navezuje se na področje doktorskega raziskovanja. Študij z uporabo priporočene literature.</p>	<p>Learning and teaching methods: Lectures, laboratory practice & seminar work, e-education, consulting. The seminar work is related, as much as possible, to the student's doctoral research field. Study on a recommended literature basis.</p>
---	--

Načini ocenjevanja:	Delež/Weight	Assessment:
<p>Ustni izpit, poročilo o seminarskem delu. Pogoj za opravljanje ustnega izpita je uspešno izdelano in pozitivno ocenjeno seminarsko delo. Način (projekt, ustno izpraševanje):</p> <ul style="list-style-type: none"> • projekt (seminarska naloga) (60%) • ustno izpraševanje (40%) 		<p>Oral exam, report on seminar work. The condition for admission to oral exam is successful completion of seminar work, rewarded with a passing grade. Method (project, oral examination):</p> <ul style="list-style-type: none"> • project (seminar assignment) (60%) • oral examination (40%)

Reference nosilca/Lecturer's references:

izr.prof.dr. Janko SLAVIČ
 JAVH, Jaka, SLAVIČ, Janko, BOLTEŽAR, Miha. The subpixel resolution of optical-flow-based modal analysis. Mechanical systems and signal processing, ISSN 0888-3270. [Tiskana izd.], May 2017, vol. 88, str. 89-99, ilustr. <http://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0888327016304770>, doi:10.1016/j.ymsp.2016.11.009. kategorija: 1A1 (Z, A', A1/2); uvrstitev: SCI, Scopus, MBP

SKRINJAR, Luka, SLAVIČ, Janko, BOLTEŽAR, Miha. A validated model for a pin-slot clearance joint. Nonlinear dynamics, ISSN 0924-090X, 2016, vol. , f. 1-13, ilustr. <http://link.springer.com/article/10.1007/s11071-016-3234-y/fulltext.html>, doi: 10.1007/s11071-016-3234-y. kategorija: 1A1 (Z, A', A1/2); uvrstitev: SCI, Scopus, MBP

MRŠNIK, Matjaž, SLAVIČ, Janko, BOLTEŽAR, Miha. Multiaxial vibration fatigue : a theoretical and experimental comparison. Mechanical systems and signal processing, ISSN 0888-3270. [Tiskana izd.], Aug. 2016, vol. 76/77, str. 409-423, ilustr. <http://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S088832701600039X>, oi: 10.1016/j.ymsp.2016.02.012. kategorija: 1A1 (Z, A', A1/2); uvrstitev: SCI, Scopus, MBP

KRANJC, Tadej, SLAVIČ, Janko, BOLTEŽAR, Miha. A comparison of strain and classic experimental modal analysis. Journal of vibration and control, ISSN 1077-5463. [Tiskana izd.], Feb. 2016, vol. 22, nr. 2, str. 371-381, ilustr., doi: 10.1177/1077546314533137. kategorija: 1A2 (Z, A1/2); uvrstitev: SCI, Scopus, MBP

BRUMAT, Matija, SLAVIČ, Janko, BOLTEŽAR, Miha. Spatial damping identification in the frequency domain : a theoretical and experimental comparison. Journal of sound and vibration, ISSN 0022-460X. [Print ed.], Aug. 2016, vol. 376, str. 182-193, ilustr. <http://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0022460X16300402>, doi: 10.1016/j.jsv.2016.04.006. kategorija: 1A1 (Z, A', A1/2); uvrstitev: SCI, Scopus, MBP

SLAVIČ, Janko, BOLKA, Špela, BRATUŠ, Vitoslav, BOLTEŽAR, Miha. A novel laboratory blanking apparatus for the experimental identification of blanking parameters. Journal of materials processing technology, ISSN 0924-0136. [Print ed.], Feb. 2014, vol. 214, iss. 2, str. 507-513, ilustr., doi: 10.1016/j.jmatprotec.2013.10.006. kategorija: 1A1 (Z, A', A1/2); uvrstitev: SCI, Scopus, MBP

LANGERHOLC, Marko, SLAVIČ, Janko, BOLTEŽAR, Miha. Absolute nodal coordinates in digital image correlation. Experimental mechanics, ISSN 0014-4851. Tiskana izd., 2013, vol. 53, issue 5, str. 807-818, ilustr., doi: 10.1007/s11340-012-9691-4. kategorija: 1A1 (Z, A', A1/2); uvrstitev: SCI, Scopus, MBP

SLAVIČ, Janko, BOLTEŽAR, Miha. Measuring the dynamic forces to identify the friction of a graphite-copper contact for variable temperature and current. Wear, ISSN 0043-1648. [Print ed.], 2006, letn. 260, št. 9/10, str. 1136-1144. <http://dx.doi.org/10.1016/j.wear.2005.07.016>. kategorija: 1A1 (Z, A', A1/2); uvrstitev: SCI, Scopus, MBP